REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

Številka: 00104-89/2018/5
Datum: 1. 3. 2018

Odgovor na poslansko vprašanje mag. Branka Grimsa o financiranju seminarja in delavnic Fakultete za družbene vede o lažnih novicah (»fake news«)

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije mag. Branko Grims je na Vlado Republike Slovenije naslovil naslednje vprašanje o financiranju seminarja in delavnic Fakultete za družbene vede o lažnih novicah (»fake news«):

»Na FDV poteka dne 18. januarja 2018 poseben dogodek na temo lažnih novic (»fake news«), sestavljen iz predavanj ter praktičnega dela – delavnic za udeležence.

Organizatorji so kot izhodišče teoretičnega dela zapisali misel, ki odraža očitno hudo zaskrbljenost nekoč dominantnih tradicionalnih medijev:

»Novinarstvo tradicionalnih medijev, ki se soočajo s krizo verodostojnosti, pozornosti in poslovne vzdržnosti, izgublja dominantno vlogo posredovalca informacij in interpretacij, pri čemer se zdi, da poklicni novinarji ostajajo brez ustreznih odgovorov na normalizacijo laži v družbenih odnosih in procesih.«

Očitno je, da se zaradi prodora novih medijev, zlasti internetnih, razgalja nevrodostojnost tradicionalnih (mainstream) medijev, zaradi česar se soočajo s krizo verodostojnosti in izgubljajo dominantno vlogo.

V praktičnem delu današnjega dne pa je očitno pomembna delavnica lansiranja lažnih novic, ki bo potekala z naslednjim izhodiščem in cilji:
»Sodobna (politična) propaganda se vse preveč rada skriva za imenom »fake news«. Da besedni zvezi »fake news« manjka določnosti, je propagandistom seveda všeč, mi pa se bomo na interaktivni performativni delavnici naučili, kako »fake news« delujejo, in sicer tako, da bomo lansirali čisto prave lažne novice. Določili boste tarčo, skovali besede ter pripravili slikovno gradivo. Skoz analizo najuspešnejših lažnih novic in najbolj slavnih internetnih trolov bomo sestavili komunikacijski načrt, ki ga boste potem izvedli. S seboj prinesite dobro mero poguma, svoje pametne telefone, prenosne računalnike in račune na socialnih omrežjih. K širjenju laži sodita dobra mera adrenalina in sociopatije, zato moraliziranje pustite v kakšni drugi predavalnici.«

Poleg profesorjev FDV na celodnevnem dogodku na temo lažnih novic sodelujejo tudi člani nekaterih uredništev, med njimi sta na spletni napovedi FDV na prvih mesti navedena Delo in Mladina, ki sta očitno torej po mnenju organizatorja za temo lažnih novic najbolj kompetentna. Organizator ju je postavil na prvo mesto najbrž na osnovi izjemnih dosežkov na področju izdelave in objave lažnih novic:

Vlado Republike Slovenije na osnovi Poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije zato sprašujem:

1. Kolikšni so stroški dogodka na temo lažnih novic na FDV, saj je v okviru univerze FDV financirana iz javnih sredstev?

2. Ali je Vlada Republike Slovenije seznanjena s podrobnim programom dogodka in bo izobraževanje potekalo tudi s predstavitvijo najbolj razvpitih primerov lažnih novic (politične propagande najslabše vrste) uredništev časopisa Delo in Mladina, ki so bili doslej objavljeni v Sloveniji:

a) Objave lažne novice, da je denar od Patrie končal v SDS (preklic na naslovnici objavljene lažne novice je uredništvo časopisa Delo objavilo v neopazni pasici nekje na dnu notranje strani);
b) Objave lažne novice, da so udeleženci iz vodstva SDS na prireditvi na Brezjah zasedli prostor namenjen starejšim duhovnikom (preklic na četrt celotne strani objavljene lažne novice je uredništvo časopisa Delo objavilo sredi nekega drugega članka, tako da ga je bilo skoraj nemogoče opaziti);
c) Objave lažne novice (z elementi sovražnega govora), da je poslanec SDS, ki je dvakrat predlagal v sprejem Državnemu zboru Resolucijo o evropski zavesti in totalitarizmih, ki obsoja fašizem, nacizem in komunizem, zaradi udeležbe z družino pri sv. Maši na Brezjah »šaljivo« primerljiv z nacističnim veljakom Nacionalnega socializma, ki je svojo družino pobil, s posebnim uvodnikom takratnega odgovornega urednika Mladine, zakaj da naj bi bila taka primerjava nujna; kar so kasneje povzeli tudi skoraj vsi tradicionalni mediji v Sloveniji…?

Vlada Republike Slovenije podaja naslednji odgovor:

Vlada Republike Slovenije pojasnjuje, da je bil dogodek iz javnih sredstev sofinanciran le delno, in sicer je bil iz razvojnih in promocijskih sredstev financiran del materialnih stroškov, in sicer materialni stroški grafičnega oblikovanja v višini 867 EUR, vse delo notranjih in zunanjih sodelavcev, ki so bili vključeni v projekt, pa je bilo izvedeno brezplačno in brez vsakršnega honorarja.

Samega programa dogodka oziroma izobraževanja Vlada Republike Slovenije ne more komentirati, saj je njegov izvajalec oziroma organizator izključno Fakulteta za družbene vede, članica Univerze v Ljubljani, katera pa je po Ustavi avtonomna.